

KRITISCH DENKEN EN MEDIAGELETTERDHEID

Zoals de meeste milieuvraagstukken is het probleem van zwerfvuil in de zee complex. Er zijn meerdere oorzaken en er is geen pasklaar antwoord. In deze activiteit werken de leerlingen aan een praktijkvoorbeeld, ze analyseren de oorzaken en denken na over de partijen die van invloed zijn, hun verantwoordelijkheid, waarden en voordelen en factoren die van invloed zijn.

VAKGEBIEDEN

Milieu, taal, wereldeconomie

LEEFTIJD

12-15 jaar

DUUR

90 minuten

DOEL

- De oorzaken van zwerfvuil in detail analyseren gebaseerd op een praktijkvoorbeeld, liefst in de buurt.
- Oefenen in het analyseren en samenvatten van informatie uit geschreven teksten.
- Ontwikkelen van mediageletterdheid.

INTERNET BRONNEN

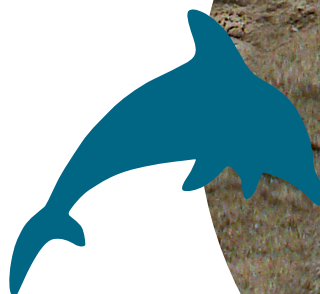
www.marlisco.eu/best-practices.en.html

www.omroepwest.nl/nieuws/25-04-2014/oplaten-ballonnen-slecht-voor-milieu

**LEER
ERVAAR
DOE!**

Voor een zee zonder zwerfvuil

Dood van Spaanse potvis wordt in verband gebracht met plastic gebruik in Britse supermarktt

Potvis aan de Spaanse zuidkust eet 17 kilo plastic afval dat is gedumpt door producenten die leveren aan Britse supermarkten

Aan de Spaanse zuidkust is een potvis aangespoeld met 17 kilo plastic afval in zijn maag. Het plastic is in zee gedumpt door boeren die in kassen tomaten en andere groente verbouwen voor de Britse supermarkten.

Wetenschappers waren verrast dat de 4,5 ton wegende walvis 59 verschillende stukken plastic had ingeslikt – vooral het dikke, transparante plastic dat in Granada en zuidelijk Almeria gebruikt wordt om kassen te bouwen. Verder vonden ze een kledinghanger, een plastic bak en stukken matras in de walvis.

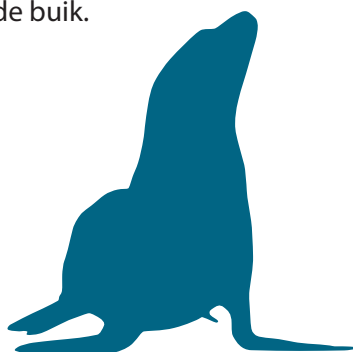
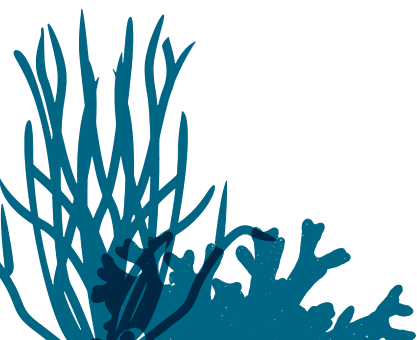
Volgens onderzoekers van het Doñana National Park onderzoekscentrum in Andalusië is het dier gestorven door een blokkade van de maag.

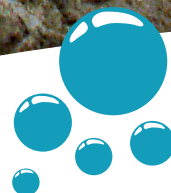
De wetenschappers vonden het moeilijk te geloven dat het dier van 10 meter lang zulke grote hoeveelheden plastic had ingeslikt. Het plastic stak zelfs naar buiten door een scheur in de buik.

In totaal bevatte de maag van de potvis 24 stukken transparant plastic, plastic tasjes, negen meter touw, twee stukken tuinslang, twee bloempotten en een plastic spuitbus.

Al deze voorwerpen worden in verband gebracht met de kassen in Almeria. Die bedekken ongeveer 40.000 hectare en zijn duidelijk zichtbaar op satelliet foto's.

Almeria leek vroeger op een woestijn maar is in de afgelopen jaren getransformeerd tot een wintertuin voor Europa. In de kassen groeien de planten in bedden van perliet waarbij ze worden bedruppeld met water en kunstmest. De lokale boeren laten weten dat grote Britse supermarkten de voornaamste afnemers zijn.

Deze kassen produceren jaarlijks 2,4 ton plastic afval per hectare, gezamenlijk meer dan 45.000 ton. Veel van het afval wordt verwerkt in speciale centra, maar milieuactivisten zeggen dat de plaatselijke rivieren vaak vol zitten met plastic. De kassen staan tot aan de kustlijn, dus het is niet verwonderlijk dat een deel van het afval in de zee terecht komt.

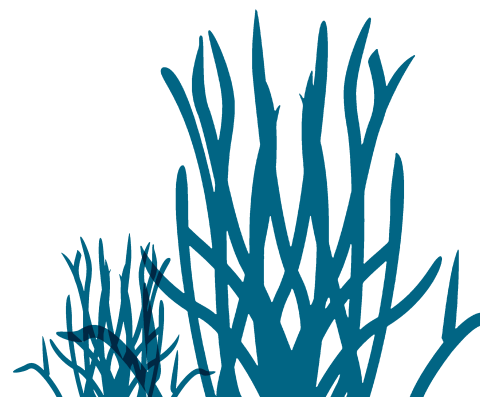
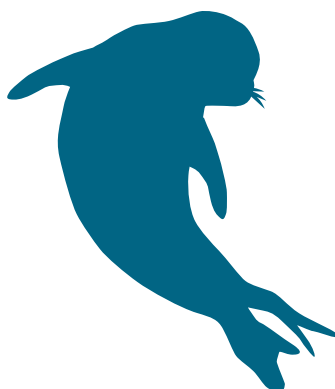
“Verouderd plastic dat niet langer recyclebaar is, vormt een aanhoudend probleem”, zegt hoofdonderzoeker Renaud de Stephanis met zijn team in het Marine Pollution Bulletin.

Er leven nog maar 1.000 potvissen – de grootste tandwalvis van de wereld – in de Middellandse Zee. Ze kunnen 60 jaar oud worden. Vaak sterven ze doordat ze verstrikt raken in netten of worden aangevaren door schepen.

Nu is er nog een menselijk gevaar bijgekomen. De Stephanis waarschuwt: “Deze dieren voeden zich in wateren in gebieden die totaal zijn volgebouwd met kassen. Dat maakt ze kwetsbaar voor afvalproducten als het afvalbeheer niet goed wordt geregeld”.

*Aangepast naar een artikel van The Guardian, 08/03/2013:
Source: www.theguardian.com/world/2013/mar/08/spain-sperm-whale-death-swallowed-plastic*

Lees nog een ander artikel over hetzelfde onderwerp uit een andere bron
<http://earthweareone.com/gray-whale-dies-bringing-us-message-stomach-full-plastic-trash.html>

Materiaal

Schrijfblok en pen

Instructies

De leerlingen lezen de teksten zelfstandig. Daarna gaan ze in groepjes van vier de volgende vragen beantwoorden. Noteer de antwoorden op het werkblad:

1. Wat is het hoofdthema van het probleem?
2. Wie zijn de belanghebbenden? Wat is hun standpunt? Wat is hun rol in de problematiek? Wat zijn de consequenties van hun gedrag? Wat is hun belang hierin? Wat zijn hun normen en waarden hierin? Onderstreep de regels waaruit hun normen blijken.
3. Wat zijn volgens jou de oorzaken? Zijn die natuurlijk, sociaal, cultureel, economisch? Is het mogelijk dat in andere delen van de wereld andere oorzaken meetellen?
4. Hoe verhoudt dit specifieke praktijkvoorbeeld zich met andere incidenten? Is dit een lokaal incident? In hoeverre is dit een wereldwijd probleem?
5. Wat zijn de gevolgen van dit incident? Hoe worden bijvoorbeeld het ecosysteem, toerisme, visserij, esthetiek of leefbaarheid beïnvloed?
6. Hoe beïnvloedt dit de lokale bewoners? In hoeverre wordt het hele land geraakt? Heeft dit ook gevolgen voor mensen ergens anders op de wereld?
7. Is er een mogelijke oplossing? Werkt deze oplossing ook voor andere mensen op de wereld? Wat kan jij als persoon of als klas bijdragen aan de oplossing?
8. Belicht de auteur van dit artikel alle kanten van het probleem? Kan je onderscheid maken tussen feiten en de eigen mening van de auteur? Bediscussieer de verschillen. Wat zijn de normen van de auteur? Zie je vooroordelen of vooringenomenheid? Zo ja, onderstreep de regels waaruit dit blijkt.
9. Dekt de titel de inhoud van het artikel? Zo nee, wat is een betere titel?

